

Zákon č. 174/1968 Sb.

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 174/1968 Sb.,

**o státním odborném dozoru nad bezpečností práce,
jak vyplývá ze změn provedených
zákonem č. 575/1990 Sb., zákonem č. 159/1992 Sb.,
zákonem č. 47/1994 Sb., zákonem č. 71/2000 Sb.,
zákonem č. 124/2000 Sb., zákonem č. 151/2002 Sb.,
zákonem č. 309/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb.,
zákonem č. 362/2003 Sb., zákonem č. 436/2004 Sb.,
zákonem č. 253/2005 Sb., zákonem č. 189/2008 Sb.
a zákonem č. 223/2009 Sb.**

ZÁKON

o státním odborném dozoru nad bezpečností práce

§ 1

Státní odborný dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení vykonávají organizace státního odborného dozoru zřízené výhradně k tomuto účelu Ministerstvem práce a sociálních věcí^[1]. Je-li zřízeno více organizací státního odborného dozoru, vymezí jejich působnost Ministerstvo práce a sociálních věcí při jejich zřízení.

§ 2

Organizace státního odborného dozoru jsou podřízeny Státnímu úřadu inspekce práce. Ministr práce a sociálních věcí jmenuje a odvolává ředitele organizací státního odborného dozoru.

§ 3

§3 (1) Působnost organizací státního odborného dozoru se vztahuje na všechny právnické osoby (dále jen "organizace") a na fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost, pokud jde o provozování této činnosti, (dále jen "podnikající fyzické osoby").

§3 (2) Působnost organizací státního odborného dozoru se nevztahuje

- a) na činnost, pracoviště a technická zařízení podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů státní báňské správy,
- b) na technická zařízení, podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů na úseku obrany, dopravy a informatiky, na objekty, s nimiž je příslušné hospodařit Ministerstvo vnitra nebo organizační složka státu, která je zřízena k plnění úkolů Ministerstva vnitra, a na technická zařízení podléhající podle zvláštního právního předpisu dozoru Státního úřadu pro jadernou

bezpečnost,

- c) na technická zařízení, před jejich uvedením na trh, jsou-li stanovená k posuzování shody podle zvláštního zákona[1a], pokud nařízení vlády, vydané k jeho provedení, nestanoví jinak.

§ 4 až 6

zrušeny

§ 6a

§6a (1) Organizace státního odborného dozoru podle §1 při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení

- a) podávají odborná a závazná stanoviska o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi vyhrazených technických zařízení splněny požadavky bezpečnosti technických zařízení,
- b) ve stanovených případech provádějí prohlídky, řídí a vyhodnocují zkoušky, kterými osvědčují, zda vyhrazená technická zařízení a materiály použité k jejich zhotovení splňují požadavky předpisů o zajištění bezpečnosti technických zařízení; ve stanovených případech potvrzují úspěšné výsledky zkoušek,
- c) ve stanovených případech prověřují odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny a vydávají jim k tomu oprávnění,
- d) prověřují odbornou způsobilost fyzických osob ke zkouškám, revizím, opravám, montážím nebo obsluze vyhrazených technických zařízení a vydávají jim o tom osvědčení.

§6a (2) Pověření pracovníci organizace státního odborného dozoru jsou oprávněni vstupovat do prostoru organizací a provozních prostor podnikajících fyzických osob za účelem provedení dozoru a k jeho provedení vyžadovat potřebné doklady, informace a vytvoření podmínek.

§6a (3) Organizace státního odborného dozoru provádějí činnosti podle odstavce 1 za poplatky stanovené prováděcím předpisem vydaným Ministerstvem práce a sociálních věcí po dohodě s Ministerstvem financí.

§6a (4) Oprávnění k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám vyhrazených technických zařízení a k plnění nádob plyny podle odstavce 3 vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb[1c].

§ 6b

§6b (1) Vyhrazenými technickými zařízeními jsou zařízení se zvýšenou mírou ohrožení zdraví a bezpečnosti osob a majetku, která podléhají dozoru podle tohoto zákona. Jsou to technická zařízení tlaková, zdvihací, elektrická a plynová.

§6b (2) Podle stupně nebezpečnosti se vyhrazená technická zařízení zařazují do tříd, popřípadě skupin a stanoví se způsob prověřování odborné způsobilosti organizací, podnikajících fyzických osob a fyzických osob k činnostem na těchto zařízeních.

§ 6c

§6c (1) Organizace a podnikající fyzické osoby

- a) zajistí při uvádění do provozu a při provozování vyhrazených technických zařízení bezpečnostní opatření a provedení prohlídek, revizí a zkoušek ve stanovených případech; při výrobě vyhrazených tlakových zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona[1a],
- b) mohou montovat, opravovat, provádět revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, plnit nádoby plyny a vyrábět vyhrazená tlaková zařízení, nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona[1a], jen pokud jsou odborně způsobilé a jsou držiteli oprávnění podle §6a odst. 1 písm. c),
- c) zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáž nebo obsluhu vyhrazených technických zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé, a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení.

§6c (2) Předpoklady odborné způsobilosti organizací a podnikajících fyzických osob jsou potřebné technické vybavení a odborná způsobilost jejich pracovníků.

§6c (3) Předpoklady odborné způsobilosti fyzických osob podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) dosažení věku 18 let,
- b) zdravotní způsobilost podle zvláštních předpisů[6],
- c) předepsaná kvalifikace,
- d) doba praxe v oboru,
- e) osvědčení podle §6a odst. 1 písm. d), provádějí-li revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení, opravy, montáž vyhrazených plynových zařízení 1. třídy nebo obsluhu vyhrazených tlakových zařízení - kotlů.

§6c (4) Osvědčení k činnostem na vyhrazených technických zařízeních vydané organizací státního odborného dozoru má platnost pět let ode dne vydání.

§6c (5) Při uznávání odborné kvalifikace podle odstavce 1 písm. c), kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace[5a]. Uznávacím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, Ministerstvo práce a sociálních věcí její odbornou kvalifikaci ověří[5b].

§ 7

Organizace státního odborného dozoru spolupracují s příslušnými odborovými a ústředními odborovými orgány, s příslušnými družstevními orgány a organizacemi družstev, s organizacemi zaměstnavatelů a živnostenskými společenstvy, s příslušnými ústředními, místními a ostatními orgány státní správy a informují je o opatřeních k odstranění závad zjištěných při své činnosti. Všechny tyto orgány a organizace jsou povinny poskytovat organizacím státního odborného dozoru na požádání podklady a informace potřebné pro výkon tohoto dozoru.

§ 7a

§7a (1) Pracovníci organizací státního odborného dozoru jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem činnosti podle tohoto zákona, a před

vstupem do prostorů organizací a provozních prostorů podnikajících fyzických osob informovat provozovatele.

§7a (2) Za škodu způsobenou pracovníky uvedenými v odstavci 1 při činnosti podle tohoto zákona odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

§ 7b

§7b (1) Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhláškou

- a) stanoví, která technická zařízení v působnosti orgánů a organizací státního odborného dozoru (§ 3) se považují za vyhrazená, a zároveň určí jejich zařazení do tříd, popřípadě skupin,
- b) stanoví bližší podmínky kladené na vyhrazená technická zařízení, pokud jde o úroveň jejich bezpečnosti, umístění, montáž, opravy, provoz, prohlídky, revize, zkoušky a provozní dokumentaci,
- c) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob z hlediska potřebného technického vybavení a odborné způsobilosti jejich pracovníků a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti,
- d) blíže vymezí předpoklady kladené na odbornou způsobilost fyzických osob z hlediska předepsané kvalifikace a doby odborné praxe v oboru a stanoví způsob prověřování jejich odborné způsobilosti.

§7b (2) Oprávnění Ministerstva práce a sociálních věcí stanovit vyhláškou podle odstavce 1 bližší podmínky kladené na bezpečnost vyhrazených technických zařízení podle §6b před jejich uvedením na trh lze použít, jen nevztahuje-li se na ně platné nařízení vlády vydané k provedení zvláštního zákona[1a].

§ 7c

zrušen

§ 8

§8 (1) Zrušují se:

- a) ustanovení §13 a 14 zákona č. [67/1960 Sb.](#), o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), ve znění zákona č. [64/1962 Sb.](#),
- b) vládní nařízení č. [53/1952 Sb.](#), o zajištění bezpečnosti a hospodárnosti provozu některých technických zařízení,
- c) vyhláška Ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. [114/1962 Sb.](#), o státním odborném dozoru nad technickým stavem strojů používaných v zemědělství a nad bezpečností a ochranou zdraví při práci s těmito stroji.

§8 (2) Působnost orgánů na úseku dozoru nad bezpečností práce a technických zařízení, vykonávaná dosud podle předpisů uvedených v odstavci 1, přechází na orgány zřízené podle tohoto zákona.

§ 9

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1969.

* * *

Zákon České národní rady č. [575/1990 Sb.](#), o opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1991.

Zákon České národní rady č. [159/1992 Sb.](#), kterým se mění a doplňuje zákon č. [174/1968 Sb.](#), o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění zákona České národní rady č. [575/1990 Sb.](#), nabyt účinnosti dnem 1. dubna 1992.

Zákon č. [47/1994 Sb.](#), kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. [2/1969 Sb.](#), o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [174/1968 Sb.](#), o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (21. března 1994).

Zákon č. [71/2000 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [22/1997 Sb.](#), o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (3. dubna 2000).

Zákon č. [124/2000 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [174/1968 Sb.](#), o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [61/1988 Sb.](#), o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [455/1991 Sb.](#), o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce po dni vyhlášení (1. července 2000).

Zákon č. [151/2002 Sb.](#), kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. [309/2002 Sb.](#), o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Zákon č. [320/2002 Sb.](#), o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. [362/2003 Sb.](#), o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006.

Zákon č. [436/2004 Sb.](#), kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zaměstnanosti, nabyt účinnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení (1. října 2004).

Zákon č. [253/2005 Sb.](#), kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o inspekci práce, nabyt účinnosti dnem 1. července 2005.

ČI. II zákona č. [223/2009 Sb.](#) zní:

ČI. II

Přechodné ustanovení

Řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle dosavadních právních předpisů.

Příloha k zákonu č. [174/1968 Sb.](#)

zrušena

Poznámky:

[1] § 31 zákona České národní rady č. [576/1990 Sb.](#), o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. [579/1991 Sb.](#), zákona České národní rady č. [166/1992 Sb.](#), zákona České národní rady č. [321/1992 Sb.](#), zákona České národní rady č. [10/1993 Sb.](#) a zákona č. [189/1993 Sb.](#)

[1a] § 12 zákona č. [22/1997 Sb.](#), o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. [71/2000 Sb.](#)

[1c] Zákon č. [222/2009 Sb.](#), o volném pohybu služeb.

[5a] Zákon č. [18/2004 Sb.](#), o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

[5b] § 36b zákona č. [18/2004 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

[6] § 6 odst. 1 zákona č. [20/1966 Sb.](#), o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (registrována v částce [2/1968 Sb.](#)), ve znění pozdějších předpisů.